

Landelijk Contact Jeugdwerk
Christelijke Gereformeerde Kerken

Voorbereiding 19.3: Daniëls vrienden zijn gehoorzaam

Schriftgedeelte

Daniël 3:1-30

Thema

Daniëls vrienden zijn gehoorzaam

Exegese

Daniël 3:1-30

Vers 1-7

Net als in hoofdstuk 2 is ook hier sprake van een groot beeld. Maar dit beeld wordt door Nebukadnézar zelf opgericht. Het beeld representeert de grootheid en majesteit van Nebukadnézar zelf. Door bij de inwijding ervan alle ambtenaren en machthebbers uit het rijk uit te nodigen, wordt de macht van Nebukadnézar onderstreept. De verplichting om voor dit beeld te buigen is dan ook niet zomaar een gril van Nebukadnézar, maar hij wil hiermee de loyaliteit van zijn belangrijkste onderdanen afdwingen. Door voor zijn beeld te buigen, laten de machthebbers zien dat ze zich aan Nebukadnézar onderwerpen. De wensen van de koning worden door een heraut nauwkeurig afgekondigd. Als de muziek ter ere van het inwijdingsfeest begint, moet iedereen voor het beeld buigen.

De brandende oven had waarschijnlijk de vorm van een omgekeerde kom, die door een gat onderin werd opgestookt en die door een gat aan de bovenkant als executiemiddel kon worden gebruikt. Door deze gruwelijke bedreiging laten de aanwezigen het wel uit hun hoofd om het koninklijke bevel te negeren.

Vers 8-12

'Chaldeeën' is hier de aanduiding van de Babylonische wijzen die door hun wijsheid hoge posities hebben bereikt. Ze spreken de koning vol respect aan, maar eigenlijk komen ze niet om de eer van de koning te beschermen, maar om de drie joden te grazen te nemen. Dit doen ze uit afkeer en jaloezie ten opzichte van deze 'buitenlanders' die zulke hoge posities in het rijk hebben gekregen. Daniëls drie vrienden worden met name genoemd en tegelijk wordt de koning eraan herinnerd dat deze drie notabene machtige posities in de centrale provincie Babel hebben gekregen. Waarom Daniël zelf hier ontbreekt weten we niet. Uitgerekend deze drie machtige en bevoorrechte mannen eerden Nebukadnézars goden al niet, en nu weigeren ze hier hun loyaliteit aan de koning te bewijzen. Dat betekent dat ze 'op u geen acht gesteld' hebben, dus de koning openlijk afvallen. Nebukadnézar moet toch wel zien hoe staatsgevaarlijk deze situatie is!

Vers 13-15

Het kost weinig moeite om de koning te overtuigen. De schuldigen worden meteen ter verantwoording geroepen. Maar de koning stelt zich coulant op: hij gelooft de beschuldiging, maar geeft deze hoogwaardigheidsbekleders een herkansing. De boodschap is evenwel duidelijk: als de

drie nog eens ongehoorzaam zijn dan zal zelfs een god hen niet meer van de woede van Nebukadnézar kunnen redden.

Vers 16-18

De drie mannen hebben hier niets op te zeggen. De aanklacht ontkennen kunnen ze niet, maar de tweede kans van de koning is voor hen ook niet nodig. Belangrijker dan gehoorzaamheid aan Nebukadnézar is voor hen de gehoorzaamheid aan de HEERE. En Hij verbiedt het dienen van afgoden, mensen en beelden. Dat God hen kán verlossen, daar zijn ze van overtuigd. En of de HEERE hen verlost of niet, hun gehoorzaamheid aan Hem staat boven alles!

Vers 19-22

Nebukadnézars woede laat zich voorstellen. Zijn vriendelijke houding verdwijnt als sneeuw voor de zon. De oven wordt maximaal opgestookt. De kleding zal vermoedelijk de ambtskledij zijn geweest. Zo wil Nebukadnézar duidelijk maken dat zelfs de hoge ambtenaren niet kunnen spotten met zijn macht. Dat Nebukadnézar hiervoor de sterkste mannen laat aanrukken benadrukt de dood van deze mannen in vers 22. Zelfs de sterkste mannen konden de hitte niet verdragen, maar Sadrach, Mesach en Abed-nego wél! In zijn woede jaagt de koning zelfs zijn sterkste soldaten de dood in.

Vers 23-25

De koning houdt zelf zicht op de hele terechtstelling, maar hij schrikt geweldig als hij ziet hoe in de oven elke natuurwet wordt getart. De boeien zijn verdwenen, naast de drie Joodse mannen loopt er iemand met een bovenaards uiterlijk in de oven en bovendien tast het vuur hen op geen enkele wijze aan. De verschijning van de engel doet denken aan de engel in de leeuwenkuil (Daniël 6:23). Hoe erg de koning van zijn stuk gebracht is blijkt wel, als hij zijn raadsheren moet vragen of hij nu echt drie mannen heeft laten terechtstellen. Hij vertrouwt blijkbaar zijn eigen ogen niet meer.

Vers 26-27

De toon van Nebukadnézar is nu één en al respect. Hij eert in de eerste plaats de HEERE, Die als 'allerhoogste God' wordt aangemerkt. De aanwezigen drommen vol verbazing om de drie mannen heen. Elke schroeiplek ontbreekt. Er hangt zelfs geen brandlucht rondom hen. Zo is elke 'toevalligheid' uitgesloten. Hier is sprake van een Godswonder.

Vers 28-30

Het gedrag van Sadrach, Mesach en Abed-nego dat hem eerst zo woedend maakte, wordt nu door Nebukadnézar geprezen. Een God Die deze dingen doet is het waard om meer gehoorzaamd te worden dan hem, de koning van Babel. De koning voegt er aan toe dat het vanaf nu verboden is op welke wijze dan ook deze God te lasteren. De koning zet zijn eigen Babylonische goden niet aan de kant, maar hij erkent wel dat de HEERE de allerhoogste God is. Sadrach, Mesach en Abed-nego worden nog verder bevorderd.

Tot slot In dit hoofdstuk laat de Bijbel zien welke consequenties het dienen van de HEERE met zich mee kan brengen. Het buigen voor het beeld van Nebukadnézar was in die tijd heel gewoon en heel vanzelfsprekend. Maar voor Sadrach, Mesach en Abed-nego, die de HEERE wilden dienen, was er geen sprake van. En hoewel ze niet zeker wisten dát de HEERE hen zou redden, geloofden ze vast dat Hij de macht had ze te kunnen redden. In gehoorzaamheid aan Gods geboden vertrouwden ze zich aan Zijn leiding toe.

Geloofsleer

- HC vraag en antw. 44 In de grootste aanvechting mogen Gods kinderen ervan verzekerd zijn, dat Christus hen van de helse pijn en benauwdheid verlost
- HC vraag en antw. 92 Het tweede gebod
- NGB artikel 36 Het gehoorzamen van de overheid

Gebedspunten

- Voorbede voor de regering/overheid
- Gebed om God trouw te blijven en Hem te dienen, wat er ook gebeurt
- Niet twijfelen aan Gods almacht om te kunnen redden in de meest hopeloze situaties
- Volharding voor onze vervolgte medechristenen
- Gebed voor de vervolgers.
- Dankbaarheid voor Gods trouw en almacht

Psalm- en liedlijst

Maak een keuze uit de volgende psalmen en liederen:

Psalm 34:4	Des HEEREN engel schaart
Psalm 68:10	Geloofd zij God met diepst ontzag
Psalm 91:5	Ik steun op God, mijn Toeverlaat
Psalm 146:3	Zalig hij, die in dit leven

UAM 128	Een vaste burcht is onze God
UAM 166	Laat ons niet langer vrezen
ZB 126	Machtig God, sterke Rots
ZB 133	Neem mijn leven, laat het Heer
ZB 186	Wie op de Heer' vertrouwen

Introductie op de vertelling

Brand je weleens kaarsjes thuis? Of heb je weleens samen met je vader een vuurtje gestookt in de vuurkorf? Leuk he, echt mooi om te zien... Maar: vuur kan ook heel gevaarlijk zijn, je vader en moeder waarschuwen je vast regelmatig om goed op te letten!

Als je wat dichterbij het vuur komt, voel je de hitte van de vlammen. Stel je voor, dat je in het vuur terecht komt.

Of: Steek een waxinelichtje aan en vraag aan de kinderen wie van hen het lef heeft zijn vinger eventjes in het vlammetje te houden. Natuurlijk laat je dit niet gebeuren, maar je kunt deze vraag gebruiken om kinderen de hitte van vuur levendig voor te stellen. Wie van de kinderen denkt te weten hoe heet dit kleine vlammetje is? Niemand zal denken dat elke kaarsvlam 1200-1400 graden Celsius heet is (bron: Wikipedia – kaarsvlam), dus ook het vlammetje van een simpel waxinelichtje. Ter vergelijking: hoeveel graden is het 's zomers buiten? En hoe heet moet het dan wel niet zijn in een brandend huis?!

Hoe lang zou je met je vinger in dit kleine vlammetje kunnen zitten? Niet lang! Wat betekent dat voor:

- mensen die zich per ongeluk aan een heet voorwerp branden? (trekken zich snel terug, verwonding kan meevallen)
- mensen in een brandend huis? (kunnen vaak op tijd worden gered)
- mensen, die om hun geloof expres worden verbrand? (verbranden levend, worden niet gered)

Of: Als intro de kinderen zelf laten ontdekken hoe hoog het beeld was (zie beginzin vertelling). Neem een meetlint mee (rolmaat of naaicentimeter) en laat een paar kinderen uit de groep een stap maken van 1 meter. Vraag hen vervolgens drie stappen te maken; dat is 3 meter. Zo breed was ongeveer het beeld. Ga vervolgens naar de gang en laat hen proberen of het lukt 30 grote stappen van 1 meter te nemen. Ze zullen ontdekken, dat de ruimte hiervoor te beperkt is. Dat geldt ook als je hen vraagt in gedachten ongeveer uit te rekenen hoe hoog het gebouw is waar jullie club hebben. Ze zullen niet aan de 30 meter komen (of jullie kerkgebouw moet een heel hoge toren hebben). Op deze manier ontdekken kinderen zelf hoe enorm het beeld van Nebukadnezar was en ontstaat er ontzag/verwondering. Stel je voor, dat er zo'n enorm beeld op het kerkplein zou staan!